

TARTU VALLAVALITSUS

Kliimaministeerium
info@kliimaministeerium.ee

Teie: 16.02.2023 nr 1.10-9/2023/960-1
Meie: 30.01.2024 nr 7-6/252-5

Tartu Vallavalitsus pöördus 2023.aastal Majandus- ja kommunikatsiooniministeerium poole saamaks valla omandisse riigitee 95 Tartu- Kõrveküla tee koos teed teenindava transpordimaaga. Esitasime vastava taotluse 24.01.2023 kirjaga nr 7-6/252.1. Majandus- ja kommunikatsiooniministeerium esitas oma seisukohad ning käskkirja eelnõu 24.01.2023 kirjaga nr 1.10-9/2023/960-1. Käskkirja eelnõu kohaselt oleks ministeerium olnud nõus Tartu valla omandisse andma Tartu vallas asuva riigitee 95 Tartu-Kõrveküla lõigul Tartu linna piirist kuni tee 2,296 kilomeetril asuva ringristmikuni ehk mitte kogu küsitud lõigus.

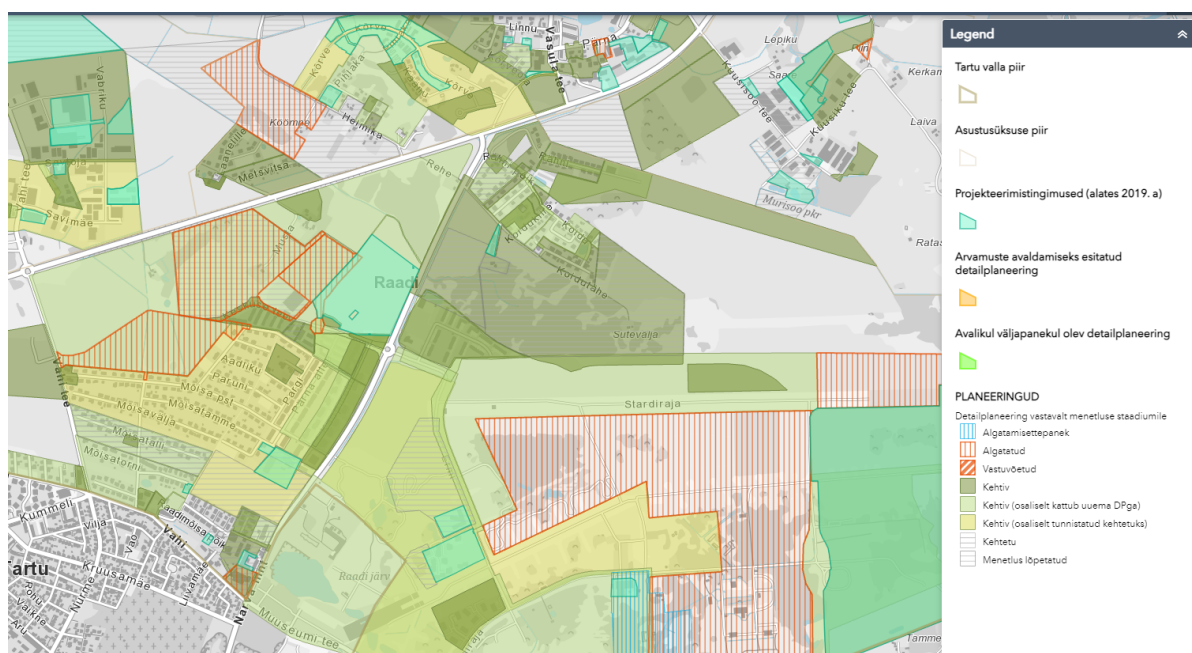
Esitasime käskkirja eelnõu kohta oma seisukohad 27.02.2023 kirjaga nr 7-6/252-4. Kuna tänaseni pole meie ettepanekutele vastatud, esitame need täiendatud kujul uuesti ning palume **kaaluda võimalust anda Tartu vallas asuv riigitee 95 Tartu-Kõrveküla lõigul Tartu linna piirist kuni tee lõpuni km 3,457 Tartu valla omandisse.**

Tutvusime Teie 16.02.2023 kirjas nr 1.10-9/2023/960-1 toodud põhjendustega, mille kohaselt on peetud võimalikuks erinevalt Tartu Vallavalitsuse taotletust anda valla munitsipaalomandisse vaid riigitee 95 Kõrveküla- Tartu kinnistu osa alates Tartu linna piirist kuni tee 2,296 kilomeetril asuva ringristmikuni. Leiame, et kõnealuse tee andmine valla omandisse tervikuna, Tartu linna piirist kuni riigimaantee 3 Jõhvi- Tartu- Valga tee maaüksuseni (79403:002:0126), on vajalik, põhjendatud ja asjakohane.

Palume alltoodud Tartu valla argumente vaagides küsimust veelkordselt ja täiendavalt kaaluda tee tervikuna munitsipaalomandisse andmist silmas pidades.

- Riigitee 95 Kõrveküla- Tartu lõigul 2,296 km asuv ringristmik kuni riigimaantee 3 Jõhvi- Tartu- Valga tee maaüksuseni (79403:002:0126) külgneval alal olemasolev detailplaneeringute tasemel eksisteeriv olukord on identne ringristmiku ja Tartu linna piiri vahelisel külgneval alal eksisteerivaga ning teega külgnevate alade sarnase iseloomu tõttu ei ole tegelikult põhjust samasuguseid maa- alasid läbivat teed kaheks osaks jagada ega selle staatust erinevalt käsitleda.

Väljavõte Tartu valla Geoportaali planeeringute kaardist seisuga 11.01.2024.

Riigitee nelja tunnuse minetamine või tunnuste hoidmise jätkusuutlikkus antud teelõigul kerkib tõenäoliselt juba lähimate aastate perspektiivis. Tee kogu ulatuses valla omandisse andmine võimaldab kohalikul omavalitsusel planeerida keskkonda, sh liikluskeskkonda, terviklikult ja süsteemselt vastavalt linlik- tiheasustuslikule ruumilisele kvaliteedile, selmet teha seda ajalise nihkega ning ositi hiljem ruumi ümber kujundades.

Kehtiva Tartu maakonnaplaneeringuga on ette nähtud Tartu ringtee etapiviisiline arendamine, mille käigus on kavandatud Idaringtee pikendamine kuni põhimaanteeeni 3 koos Kõrvküla liiklussõlme rajamise ja ristega tugimaanteele 95. Vastav kavand on võetud ka Tartu valla üldplaneeringus maade reserveerimiseks aluseks. Tartu ümbersõidu elluviimine tulevikus ei ole mingilgi määral ohus tee üleminekuga kohalikule omavalitsusele. Selle asjaolu kinnituseks on Tartu valla tegevus tulevase Tartu ümbersõidu alla jäävate maade omandamise osas teehituseks. Nii on viimastel aastatel vald omandanud (sh eraomanikelt võõrandanud) Idaringtee L1, Idaringtee L2, Tiiva, Idaringtee L3 katastriüksused, mis võimaldavad ringtee rajada valla piirist kuni Tartu-Kõrvküla maanteeeni. Üksikud seni omandamata lõigud on kaetud detailplaneeringutes kohustusega reserveerida ja võõrandada vajalikus ulatuses maa Idaringtee ehituseks. Näiteks 2021. aastal algatatud ja 28.12.2023 kehtestatud „Idaringtee, Kõrvküla-Tartu tee ja Koidutähe tänava vahelise ala detailplaneering“ nägi ette Idaringtee tarvis ca 660 m pikkuse lõigu väljakruntimise ja lepingulise kohustusena võõrandamise Tartu vallale. **Anname teada, et oleme nõus kaaluma Tartu valla omandis olevate Idaringtee ehitamiseks vajalike maaüksuste üle andmist riigile, kui selline soov on riigi poolt olemas.**

- Tartu vallal ei ole põhjust kahelda Tartu linna ja Kõrvküla aleviku vahelise Raadi alevi ala linnalise arengu edasises kiires jätkumises. Tegu on Kõrvküla aleviku, Raadi alevi ja Tartu linna vahelise aktiivselt areneva piirkonnaga, kus varem või hiljem senise hajaasustusliku keskkonna põhimõtetest ka transpordihenduste osas tuleb loobuda. Arvestades transpordi/liikuvuse olulist rolli ruumikujunduses - piltlikult öeldes selgroo või teljega võrreldavat rolli - on mõistlik, põhjendatud ja eesmärgipärane kujundada faktiliselt Raadi alevi magistraaltänavana rollis oleva riigimaantee 95 Kõrvküla- Tartu olemus juba praegu vastavaks. Oodata ära külgnevate alade detailplaneeringute täies mahus realiseerumine ning alles siis hakata

aegavõtivate, segadust tekitavate ja kulukate võtetega riigimaanteed tänavaks ümber kujundama ei ole ratsionaalne.

- Koidutähe tn piirkonnas S. Sanniku poolt teostatud liiklusuuringu andmetel ei kasuta autojuhid juba täna ringristmiku ja põhimaantee nr 3 vahelisel teelõigul maksimaalset lubatud piirkiirust - tõenäoliselt põhjuseks nii ümbritsevate alade tiheasustuslikuks kujuneva keskkonna tajumine kiirust piiravana kui ka lihtsalt kõnealuse teeosa lühike pikkus, millel ökonoomsete sõiduvõtetega autojuht kiirendamise vajadust saavutamaks maksimaalne piirkiirus vaid vähem kui pooleks minutiks oluliseks ei pea.

Võimalus Raadi alevi tegelikult ruumiliseks teljeks olev riigitee 95 Kõrveküla- Tartu täies ulatuses kohaliku omavalitsuse omandisse andes külgnevatel maa- aladel moodustunud tiheasustusliku keskkonnaga kooskõlla viia ehk ka tegelikult Raadi alevi magistraaltänavaks kujundada enne kui teoks hakkavad saama kehtivas Tartu maakonnaplaneeringus kavandatud Tartu ümbersõidu rajamisega seotud plaanid võimaldab lõppkokkuvõttes aega ja vahendeid kokku hoida.

- Käskkirja eelnõu seletuskirja p 3.3. on leitud, et „Tee ei ole TEN-T teedevõrgu ega E-teede võrgustiku osa. Kuivõrd sõidukijuhte abistavad kaardipõhised navigeerimisprogrammid nutivahendites, kasutavad rahvusvahelistel marsruutidel liiklejad Tartu linna läbimiseks siiski tugimaanteed 95, sest ajakulu ja teepikkus on väiksemad võrreldes läheduses paikneva põhimaantee 3 (mis on TEN-T maantee ja E-teede võrgustiku tee).“

Tartu Vallavalitsus leiab, et riigitee 95 Kõrveküla- Tartu kogu ulatuses munitsipaalomandisse andmine ning sellega tulevikus kaasnev piirkiiruse vähendamine aitaks lõppkokkuvõttes läbi Tartu linna kulgevate linnadevaheliste maanteed erinevate harude liikluskoormust ühtlustada, mis oleks lisaks kindlasti ka Tartu linna huvidele vastav. Navigeerimisprogrammides kasutatakse valdavalt valikut „kiireim tee“ ning 95 Kõrveküla- Tartu tee kogu ulatuses piirkiiruse vähendamisel külgnevate alade tiheasustuslikule keskkonnale vastavaks hakkab tõenäoliselt ka navigatsiooniseadme algoritm erinevalt senisest rohkem linnadevahelisi liiklejaid Tartu linna suunama mööda TEN-T võrgustikku kuuluvat põhimaanteed nr 3, mis ühtlustaks kahe Tartu linna suubuva maanteeosa kasutuskooormust.

Tartu Vallavalitsus loodab, et ülaltoodud kohaliku omavalitsuse poolsed täiendavad põhjendused aitavad Tartu valla 24.01.2023 taotluse nr 7-6/252-1 osas leida lahenduse, mis pidades silmas nii kohalikke kui ka riigi tasandi huve ega vaja lähiaastakümnetel muutmist.

Kokkuvõtvalt, Tartu Vallavalitsus palub anda munitsipaalomandisse 95 Kõrveküla- Tartu riigimaantee kogu ulatuses ning kinnitab oma valmisolekut anda samas riigile Tartu valla omandis olevad Idaringtee ehitamiseks vajalikud maaüksused.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Jarno Laur

Vallavanem

Egle Nõmmoja

5665 5944 egle.nommoja@tartuvald.ee